LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA
VALSTYBINĖS MIŠKŲ TARNYBOS DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS
DĖL VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTŲ PATVIRTINIMO

2020 m. sausio 13 d. Nr. 11-20-V
Kaunas

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 14 straipsnio 3 dalimi ir Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. D1-406 „Dėl Miškų tvarkymo schemų ir Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių patvirtinimo“, 20, 22-23 punktais:

1. T v i r t i n u :

1.1. VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Anykščių regioninio padalinio administruojamų valstybinės reikšmės miškų vidinės miškotvarkos projektą;

1.2. VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Ukmergės regioninio padalinio administruojamų valstybinės reikšmės miškų vidinės miškotvarkos projektą;

1.3. VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Rokiškio regioninio padalinio dalies (nuo 2018 m. sausio 8 d. iki 2019 m. sausio 1 d. buvusio Rokiškio regioninio padalinio) administruojamų miškų valstybinės reikšmės miškų vidinės miškotvarkos projektą;

2. N u r o d a u :

2.1. vidinės miškotvarkos projektų santraukas skelbti Valstybinės miškų tarnybos interneto svetainėje;

2.2. patvirtintus vidinės miškotvarkos projektus registruoti Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastre.

3. VĮ Valstybinių miškų urėdijos Anykščių, Ukmergės, Rokiškio regioninio padalinio dalies (nuo 2018 m. sausio 8 d. iki 2019 m. sausio 1 d. buvusio Rokiškio regioninio padalinio) regioninių padalinių vidinės miškotvarkos projektus (originalus) saugoti Valstybinės miškų tarnybos Miškų kadastro skyriaus archyve Pramonės pr. 11A, Kaunas.

Direktorius Karolis Mickevičius

VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS PATIKĖJIMO TEISE VALDOMŲ UKMERGĖS REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMŲ MIŠKŲ

VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO

SANTRAUKA

Vienas svarbiausių VĮ Valstybinių miškų urėdijos tikslų yra miško išteklių išsaugojimas ir gausinimas vadovaujantis visuotinai pripažintais tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principais. Įmonė valstybinius miškus valdo patikėjimo teise, jais disponuoja įstatymų nustatyta tvarka.

Vidinės miškotvarkos projektas parengtas VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomiems ir naudojamiems miškams Ukmergės regioniniame. Patvirtinus šį projektą pagal jo sprendinius miškai bus tvarkomi, naudojami ir atkuriami ateinančius dešimt metų.

Projektavimas atliktas naudojant 2018 m. valstybinės miškų inventorizacijos duomenis, kurie apibūdina medynų taksacinius rodiklius (rūšinę sudėtį, amžių, aukštį, skalsumą, tūrį ir kt.), dirvožemio sąlygas, pomiškio ir trako kiekį, miškų sanitarinę būklę. Projekte taip pat įvertinta 2009-2018 metais vykdyta miško ūkinė veikla, patikslintos saugotinų augalų ir gyvūnų radavietės, gamtos ir kultūros vertybių vietos, aprašyti rekreaciniai objektai bei remiantis visais surinktais duomenimis suprojektuotos ūkinės priemonės artimiausiam dešimtmečiui.

Ukmergės regioninio padalinio teritorijoje inventorizuotas tik VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomas plotas Ukmergės regioniniame padalinyje (toliau – Ukmergės regioninio padalinio administruojami miškai) yra 39,7 tūkst. ha, iš jo miško žemė sudaro 39,0 tūkst. ha, tai yra 98,2 proc. bendro miškų žemės ploto. Teritorijos miškingumas – 32,8 proc..

Padalinio veiklos teritorijoje yra keturiolika valstybinių draustinių, du biosferos poligonai (dalys), du savivaldybių draustiniai bei biologinę įvairovę saugančios *Natura 2000* teritorijos – 13 vietovių, atitinkančios gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, ir viena paukščių apsaugai svarbi teritorija. Valstybės saugomos teritorijos Ukmergės regioninio padalinio administruojamuose miškuose užima 10,9 tūkst. ha ploto (27,7 proc. nuo regioninio padalinio administruojamų miškų ploto).

REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMŲ MIŠKŲ RODIKLIAI

Ukmergės regioninio padalinio administruojamų miškų plotas paskirstytas dvylikai girininkijų: Balelių, Čiobiškio, Deltuvos, Giedraičių, Krikštėnų, Pašilės, Siesikų, Šešuolėlių, Šešuolių, Taujėnų, Žaliosios, Želvos. Vidutinis girininkijos plotas yra 3,3 tūkst. ha. Miškai suskirstyti į 1417 kvartalus, o kvartalai – į 25,0 tūkst. taksacinius sklypus. Vidutinis kvartalo plotas – 28,0 ha, taksacinio sklypo plotas – 1,6 ha.

Miškai pagal ūkininkavimo tikslus ir pagrindinę funkcinę paskirtį priskirti šioms miškų grupėms: II grupės (ekosistemų apsaugos ir rekreacinių miškų) 11,5 proc. (4575,9 ha), III grupės (apsauginių miškų) – 2,5 proc. (977,2 ha) ir IV grupės (ūkinių miškų) – 86,0 proc. (34128,7 ha). I grupės (rezervatinių) miškų Ukmergės regioninio padalinio administruojamuose miškuose nėra.

Mišku apaugusi žemė (medynai) sudaro 36256,3 ha. Želdinant atkurtų ir įveistų medynų yra 10848,8 ha (27,3 proc. medyno ploto). Neapaugusių mišku plotų yra 1153,9 ha (2,7 proc. bendro ploto), iš jų 721,7ha kirtavietės, 22,0 ha – miško aikštės, 222,3 ha – žemė skirta miškui įveisti ir 85,3

ha – žuvę medynai. Ne miško žemės yra 694,9 ha (1,8 proc. bendro ploto), iš jų pelkių – 527,1 ha, sausinimo griovių – 101,2 ha, trasų (platesnių nei 10 m) – 41,3 ha.

Vyrauja spygliuočių medynai, kurie užima 55,4 proc. viso medynų ploto (eglynai – 31,8 proc., pušynai – 23,6 proc.). Tarp minkštųjų lapuočių vyrauja beržynai (22,3 proc.), juodalksnynai (9,1 proc.), o tarp kietųjų lapuočių vyrauja ąžuolynai (3,2 proc.).

Bendras medynų sukauptas tūris yra 8,0 mln. m^3. Vidutinis medynų tūris hektare – 222 m^3, brandžių medynų – 337 m^3, Ukmergės regioninio padalinio administruojamuose miškuose vidutiniškai kasmet priauga 7,19 m^3/ha medienos. Vidutinis medynų skalsumas yra 0,73, vidutinis visų medynų amžius – 53 metai.

Medynai pagal plotą brandumo grupėmis pasiskirsto taip: jaunuolynai - 38 proc., pusamžiai – 30 proc., pribręstantys – 8 proc. ir brandūs – 28 proc. ploto, iš jų perbrendusių – 5 proc.

Vyrauja laikinai perteklinio drėgnumo 49 proc., iš jų derlingos ir labai derlingos augavietės 46 proc., normalaus drėgnumo 21 proc., iš jų derlingos ir labai derlingos augavietės 16 proc. Užmirkusios ir pelkinės augavietės užima 28 proc. viso ploto, iš jų nusausintos 11 proc.

ŪKINIŲ PRIEMONIŲ PROJEKTAS ARTIMIAUSIAM DEŠIMTMEČIUI

Miško kirtimų apimtys apskaičiuotos ir kirtimai išdėstyti vadovaujantis teisės aktais ir 2018 m. miškų inventorizacijos duomenimis. Apskaičiuota miško kirtimų apimtis aprobuota 2018-10-01 d. Miškotvarkos mokslinėje-techninėje taryboje.

Maksimalus metinis medienos naudojimas sudaro 187,8 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Pagrindiniam naudojimui tenka 76 proc., ugdymo kirtimams – 13 proc., sanitariniams kirtimams – 9 proc., specialiesiems kirtimams – 2 proc. bendro naudojimo.

Vadovaujantis VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus 2018-11-14 įsakymu Nr. ĮS-454 „Dėl 2019 m. numatytų kirtimų nevykdymo natūralių buveinių apsaugai svarbiose teritorijose“, pagrindiniai miško kirtimai II miškų grupės miškuose ir Buveinių apsaugai svarbiose teritorijose (BAST) esančiose sklypuose, kuriuose inventorizuotos miško buveinės, neprojektuoti. Vadovaujantis šiuo įsakymu taip pat apribotas pagrindinių miško kirtimų projektavimas ir vykdymas III grupės ir regioniniuose parkuose esančiuose IVA grupės miškuose.

Neplyni kirtimai III miškų grupės miškuose pagal plotą sudarys 31 proc., IV miškų grupės miškuose - 15 proc. Plynais kirtimais 2020-2024 planuojama iškirsti 2233.3 ha, iš jų 98,5 proc. ploto – ūkiniuose miškuose.

Iš 1 ha mišku apaugusio ploto kasmet bus iškertama po 6,8 m^3 bendro arba 5,16 m^3 likvidinio tūrio (iš jo pagrindiniais kirtimais 3,9 m^3/ha). Pagal miškų grupes likvidinio tūrio iškertama: II grupės miškuose– 1,4 m^3/ha, III grupės miškuose– 4,7 m^3/ha ir IV grupės miškuose – 5,2 m^3/ha.

PROJEKTUOJAMA METINĖ KIRTIMŲ APIMTIS

Kirtimų rūšys	Metinė apimtis						
	Plotas, ha	tūris, tūkst. m^3		likvidinio tūrio proc. nuo bendro tūrio	likvidinis tūris, tūkst. m^3 pagal miškų grupes		
		bendras	likvidinis		II	III	IV
Pagrindiniai kirtimai (plyno kirtimo ekvivalentas)	480*	173,7** (159,8)	142,5** (131,1)	82	-	3,4** (3,2)	139,1** (127,9)
Ugdymo kirtimai	1167	46,6	24,7	63	1,6	0,4	22,7
Sanitariniai kirtimai	-	20,0	16,0	80	3,3	0,5	12,2
Specialieji kirtimai	-	6.6	4,6	70	1,5	0,3	2,8
Iš viso	1647	246,9	187,8	76	6,4	4,6	176,8

* ekvivalentinis plotas;
** leistinas iškirsti iš ekvivalentinio ploto likvidinis tūris;
() skliausteliuose pateiktas likvidinis tūris apskaičiuotas pagal sklypinės miškų inventorizacijos duomenis.

Bendras einamasis medynų tūrio prieaugis – 7,19 m^3/ha. Per pirmąjį penkmetį miškuose projektuojama vidutiniškai iškirsti 93 proc. bendro prieaugio. Tokia medienos ruošos apimtis atitinka darnaus miškų ūkio principus, kai iškertamos medienos kiekis neviršija jos prieaugio. Likusi dalis prieaugio bus kaupiama ateities kartoms. Medienos naudojimo procentas – 2,3 proc. viso medienos tūrio. Miško kirtimais bus apimama 4,5 proc. viso medynų ploto.

Potencialiai naudotinų miško kirtimo atliekų kiekio įvertinimas. Kirtimo atliekos sudarys apie 28 proc. (48,9 tūkst. m³) suprojektuoto kirsti pagrindiniais ir ugdymo kirtimais tūrio. Metiniai energetinės medienos su žieve ištekliai atskirais kirtimais pagal iškertamą tūrį, jaunuolynų ugdymo kirtimais sudarys 13 proc. (6,5 tūkst. m³), retinimo – einamaisiais kirtimais – 12 proc. (6,0 tūkst. m³) ir pagrindiniais kirtimais – 75 proc. (36,3 tūkst. m³). Kirtimo atliekų struktūroje šakos sudarys apie 39 proc., malkos ir sausuoliai – 42 proc., smulkūs medeliai – 13 proc. ir stiebų viršūnės – 6 proc..

Miško atkūrimas. Miško atkūrimo fondą sudaro 1051,3 ha inventorizuotų neapaugusių mišku plotų ir 2297,1 ha suprojektuotų kirsti plynai 2020–2024 metais, iš viso 3348,4 ha. Metinė miško atkūrimo apimtis pirmajam penkmečiui – 446 ha. Visus iškirstus medynus projektuojama atkurti per 3 metus. Priklausomai nuo naujos miško įveisimui tinkamos valstybinės žemės įsigijimo galimybės, siekiant didinti Lietuvos miškingumą, kasmet planuojama įveisti apie 18 ha miško.

Kitos ūkinės priemonės. Regioninio padalinio administruojamuose miškuose kasmet numatoma atlikti šias ūkines priemones: atnaujinti 260 km kvartalinių linijų, 100 km ribinių linijų, 150 km mineralizuotų juostų, 40 km griovių trasų ir nušienauti 250 km pakelių ir 60 km pagriovių.

Miško apsauga. Suprojektuota sanitarinių kirtimų apimtis - 16,0 tūkst. m^3 likvidinės medienos per metus. Vadovaujantis Miško sanitarinės apsaugos taisyklėmis rekomenduotos biologinės, cheminės ir kitos sanitarinės miškų apsaugos priemonės.

Priešgaisrinė apsauga. Parengtas priešgaisrinio tvarkymo planas visai miškų teritorijai. Miškai suskirstyti degumo klasėmis: aukšto degumo (20 proc. miškų), vidutinio degumo (26 proc.) ir žemo degumo (54 proc.). Numatytas kasmetinis mineralizuotų juostų atnaujinimas (apie 150 km per metus), parengtas miškų priešgaisrinių priemonių žemėlapis.

Medžioklėtvarka. Pateikta medžioklės plotų ir medžiojamosios faunos charakteristika, apskaičiuotas leistinas žvėrių skaičius: 941 sąlyginiai elniai (31 briedžių, 658 elnių, ir 752 stirnų). Leistina šernų banda – 1036 vnt. Nustatytas minimalus papildomų pašarų kiekis žiemos sąlygomis,

rekomenduojamas pašarinių laukelių plotas – 74 ha. Numatytos biotechninės ir želdinių apsaugos priemonės.

Rekreacinė dalis. Ukmergės regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje rekreacinės paskirties miškai užima 1124,5 ha plotą, tai yra 2,8 proc. viso ploto. Rekreaciniams miškams priskirti miško parkai, rekreaciniai miško sklypai, saugomų teritorijų rekreacinių zonų miškai, miestų miškai. Įrengta 56 rekreacijos objektai (poilsiavietės, atokvėpio vietos), kurių dalį numatyta atnaujinti ar rekonstruoti. Rekreacinei miškų vertei padidinti projektuoti kraštovaizdžio formavimo kirtimai (677,4 ha).

Gamtosauginėje dalyje apibūdintos visos saugomos teritorijos, Natura 2000 tinklo teritorijos, Lietuvos Respublikos saugomos gyvūnų, augalų ir grybų rūšys, paukščių lizdavietės, kertinės miško buveinės, biosferos poligonų paukščių veisimosi vietos ir jų apsaugos zonos, kitos ekologiškai vertingos teritorijos: pelkiniai miškai, natūralios miško pelkės, laukymės, miško sklypai su pavieniais senmedžiais. Suprojektuotas kompleksas gamtosauginių miško ūkinių priemonių biologinei įvairovei išsaugoti ir gausinti.

Baigiamojoje projekto dalyje pateiktas projektinių sprendinių ekonominis, ekologinis ir socialinis vertinimas. Suprojektuotos miškų ūkinės priemonės užtikrins tausojantį, daugiatikslį miško naudojimą, palaikantį miško ekosistemų stabilumą, esamų gamtinių bei kultūros vertybių ir biologinės įvairovės išsaugojimą, taip pat ekonominę naudą.

II Miškotvarkos poskyrio vadovas Darius Džiaugys